

A qualsevol societat es produeixen situacions problemàtiques que perjudiquen a persones i exigeixen investigacions per descobrir les seves arrels i aportar solucions. Els detectius privats són un col·lectiu de professionals que duen a terme investigacions de casos encarregats per particulars en una tasca compromesa i perillosa que exigeix una gran preparació. És una professió força mitificada a través de sèries televisives i pel·lícules, però té una traducció real al nostre món que coneix abastament en Josep M. Vilamajó, un bon exponent de la investigació privada en aquest país. Detectiu privat des de fa 30 anys, ha vist com les necessitats socials són àmplies en aquest àmbit i ha creat una empresa, Winterman-Solvimar, dedicada al món de la investigació amb delegacions arreu de l'Estat espanyol. **“Nosaltres ens hem especialitzat en la investigació de problemes de tipus laboral, financer, industrial i frau en el món assegurador. Aquestes línies d'investigació són complexes i exigeixen tenir cert grau d'experiència per poder desenvolupar-les.”**

No passa per alt que qualsevol investigació implica un risc per al detectiu i això s'ha de tenir molt clar: **“El detectiu ha de saber detectar quan en una situació hi ha un risc latent i la investigació pot adquirir un caire de perillositat física. Si és així ha de canviar el sistema que està utilitzant o abandonar. Ara bé, la persona que vol dedicar-se al món de la investigació no sempre és conscient d'aquest perill. Per això considero que és una professió vocacional que s'aprèn quan l'experimentes i t'adones de la seva complexitat i del seu atractiu. Calen uns quants anys de rodatge per adonar-te de si l'estimes de veritat o ha estat una falsa il·lusió.”** El perfil d'aquests professionals és certament atípic: **“Si vols triomfar a la professió has de reunir una sèrie de característiques: capacitat de comunicació, interpretar de pressa un fet, tenir rapidesa a l'hora de prendre decisions, i sobretot ser conscient que s'han de representar molts papers diferents, ser una mica actor. I no tothom és capaç d'actuar com un psicòleg ni de tenir la versatilitat que exigeix un cas determinat.”**

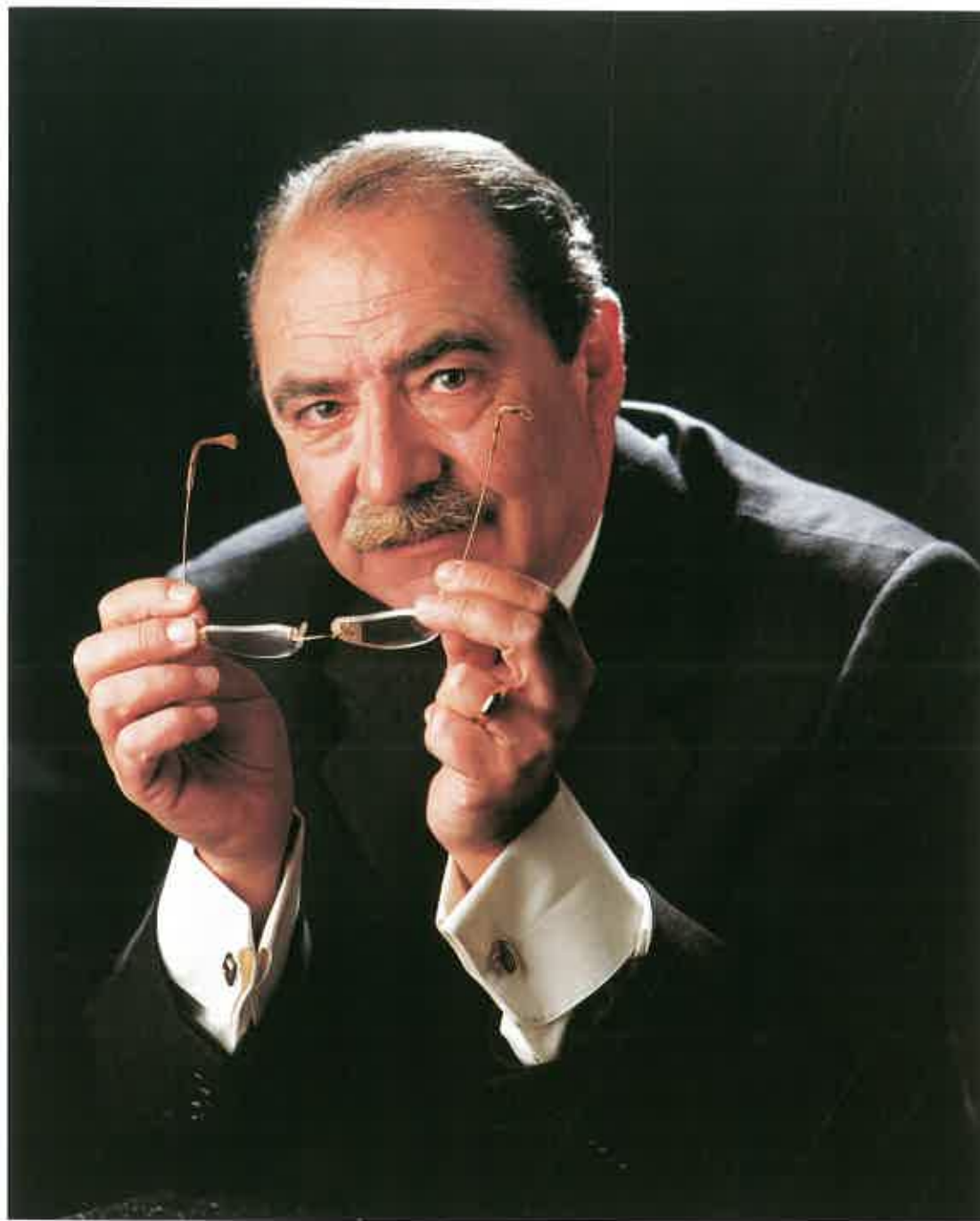
Una de les temàtiques que arriba al despatx d'en Josep M. és l'espionatge industrial: **“Hi ha molts empresaris que pateixen les conseqüències de l'espionatge però se'n denuncien pocs casos, només un 1% del total. L'empresari prefereix amagar-ho per no donar sensació d'inseguretat en el seu cercle d'activitat. En l'àmbit de l'espionatge hi ha hagut una evolució important, l'espia ja no és el clàssic professional sinó un semiprofessional que veu l'oportunitat d'ingressar uns diners extres aportant informacions confidencials del lloc on treballa. Quan l'empresari s'adona que ha estat espia i encarrega una investigació, ja és massa tard. Nosaltres fem un tasca de contraespionatge que ajuda a determinar qui ha estat l'espia i les característiques de la seva labor.”**

La presa de consciència per part dels empresaris que aquests casos succeeixen realment a moltes empreses ha fet que **“al mínim indici contactin amb nosaltres. De vegades la tasca és bàsicament preventiva però molt efectiva perquè sovint trobem proves que algú està intentant perjudicar l'empresa. Per arribar a aquests indicis nosaltres fem un seguiment d'algunes persones i del seu àmbit tant laboral com extralaboral fins que aconseguim arribar al fons de la qüestió. L'empresari al final sap a què s'ha d'atendre i pot prendre les mesu-**

res que cregui convenients. Nosaltres hem comprovat com l'empresari ha avortat operacions gràcies al coneixement obtingut arran d'una investigació.”

La resolució d'un assumpte és, sens dubte, una recompensa tant per al detectiu com per al client que l'ha encarregada: **“Qualsevol cas comporta una preocupació per al client. El detectiu és la clau d'una part del seu problema i la relació que s'estableix entre ambdós sobrepasa el límit del tracte professional per arribar a haver-hi amistat. El client ens confia una cosa molt important per a ell i per això el secret professional té molta importància. Cal ser reservat i tenir delicadesa a l'hora d'exposar un informe ja que la realitat sempre supera l'indici del client.”** La serietat i el rigor que en Josep M. i el seu equip de detectius transmeten a les seves investigacions topa amb la tasca de persones que es denominen detectius però no actuen com a tals ni tenen la formació i titulació que els permet desenvolupar aquesta tasca: **“L'intrusisme a la professió és preocupant. Hi ha persones que es creuen capaces de desenvolupar aquesta feina perquè han treballat com a policies o caps de seguretat i a vegades ho fan adoptant mesures violentes i inadequades, però desconeixen totalment la tasca del detectiu. La nostra professió està regulada per una llei. De fet, és l'únic país del món, a més d'Israel, on la professió té una regulació. La llei de seguretat privada defineix l'estatut professional dels detectius.”** A més, l'exercici d'aquesta professió passa per una formació acadèmica prèvia en els instituts de criminologia legalment establerts.

El detectiu privat ha de poder discernir fins on pot arribar per no topar amb les responsabilitats de les diferents autoritats d'ordre públic: **“En alguns moments, el detectiu es troba inconscientment al límit, aixafant la ratlla i trepitjant un terreny que no li correspon. Jo recomano al detectiu que si la trepitja sigui conscient que, com més aviat es retiri, abans estarà amb el peu de nou a la professió.”** Per altra banda, el jove que se senti atret per la professió de detectiu ha de tenir clar, doncs, que per realitzar-la **“s'ha de treballar amb rigor i professionalitat, transmetent confiança al client. La persona que comença ha de ser capaç de vendre confiança al client i demostrar-li amb fets que sap treballar.”** Aquest rigor i professionalitat és el que converteix els detectius en un referent a tenir en compte per part dels jutges: **“Els tenen molt presents els nostres informes perquè són elaborats amb molta precisió.”** Els professionals del sector de la investigació són conscients que s'han de tenir unes normes deontològiques i de professió controlades de forma col·legial. Fa tot just un any que s'ha creat el Col·legi de Detectius Privats de Catalunya que presideix en Josep M. Vilamajó i des del qual s'ha determinat que **“tothom qui vulgui exercir la professió a Catalunya haurà d'estar col·legiat com una garantia per a la societat. El meu objectiu és desmitificar des d'aquest organisme la professió i fer veure la seva realitat davant la societat. Som la policia privada de la societat i un problema es pot tractar amb el mateix rigor que el toca un advocat o un notari.”** Aquest mestre de la investigació, casat amb Matilde, la seva gran col·laboradora fora de la professió, procura transmetre el coneixement i experiència adquirits al seu equip, en què es troben els seus dos fills, Josep Enric i Sandra, i el seu gendre, Àngel.

**“Hi ha molts empresaris
que pateixen
les conseqüències
de l’espionatge però se’n
denuncien pocs casos”**

Josep Maria Vilamajó - Barcelona (Barcelonès)